

“ไม่แจ้งผลการประเมินก่อนออกคำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือน ไม่ชอบด้วยกฎหมายครับ!”

คดีปกครองที่จะนำมาเล่าสู่กันฟังฉบับนี้ เป็นกรณีการเลื่อนขึ้นเงินเดือนข้าราชการ แต่ก่อนที่จะมีคำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือน ผู้บังคับบัญชาไม่ได้แจ้งผลการประเมินให้ข้าราชการทราบเพราะเห็นว่ามีความอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

แม้มูลคดีนี้จะเกิดขึ้นในช่วงการพิจารณาความดีความชอบครึ่งหลังปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ซึ่งยังคงใช้วิธีการเลื่อนระบบเดิม คือ 0.5 ขั้น 1 ขั้น หรือ 1.5 ขั้น แต่ทว่าหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติตามโดย “ระบบเปิด” ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2540 ยังคงใช้บังคับได้ในปัจจุบัน ดังนั้น อุทธรณ์จากคดีปกครองเรื่องนี้จึงสามารถนำมาใช้เป็นบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการประเมินเลื่อนขึ้นเงินเดือนได้ในปัจจุบัน

คดีนี้เกิดจากผู้ว่าราชการจังหวัดมีคำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนให้แก่ผู้ฟ้องคดีเพียง 0.5 ขั้น ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมและไม่มีส่วนรับทราบผลการประเมิน จึงร้องทุกข์ขอความเป็นธรรม แต่ได้รับการชี้แจงว่าการพิจารณาความดีความชอบเหมาะสมแล้ว

ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนรายผู้ฟ้องคดีและเพิกถอนหนังสือแจ้งผลการพิจารณาเรื่องทุกข์ของผู้ฟ้องคดี

ประเด็นปัญหา คือ การประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการเพื่อเลื่อนขึ้นเงินเดือนแต่ละครั้ง ผู้บังคับบัญชาจะต้องแจ้งให้ข้าราชการทราบก่อนที่จะออกคำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนหรือไม่ ? และคำสั่งเลื่อนเงินเดือนให้ผู้ฟ้องคดี 0.5 ขั้น และหนังสือของผู้ถูกฟ้องคดีที่แจ้งผลการวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เพียงใด ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติตามโดย “ระบบเปิด” ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2540 ตามหนังสือเวียนสำนักงาน ก.พ. ลงวันที่ 7 สิงหาคม 2540 มีสาระสำคัญเพื่อให้การพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนข้าราชการมีความเป็นธรรม โปร่งใส สามารถอธิบายและตรวจสอบได้ ดังนั้น การแจ้งการประเมินและผลการประเมินให้ผู้ได้บังคับบัญชาที่ถูกประเมินทราบ จึงเป็นวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นผู้ประเมินมีหน้าที่ต้องแจ้งให้ผู้ได้บังคับบัญชาที่ถูกประเมินทราบก่อนที่ผู้มีอำนาจจะออกคำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือน

เมื่อผู้ประเมินซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของผู้ฟ้องคดีได้ให้คะแนนในแบบการประเมิน แต่ไม่ได้ดำเนินการแจ้งผลการประเมินให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ตามหลักเกณฑ์ของหนังสือเวียนสำนักงาน ก.พ. ลงวันที่ 7 สิงหาคม 2540 โดยมีได้ให้โอกาสผู้ฟ้องคดีได้ชี้แจงให้เห็นหรือขอคำปรึกษาเกี่ยวกับการประเมินและผลการประเมินแต่อย่างใด และมีได้แจ้งผลการประเมินให้ผู้ฟ้องคดีทราบ เมื่อขั้นตอนการประเมินและการแจ้งผลการประเมินเป็นวิธีการอันเป็นสาระสำคัญในการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะผู้มีอำนาจออกคำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนและผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของผู้ฟ้องคดีจะต้องถือปฏิบัติ การที่ไม่ได้แจ้งผลการประเมินให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ย่อมถือเป็นการกระทำโดยไม่ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้

คำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนของผู้ว่าราชการจังหวัดดังกล่าวเฉพาะในส่วนที่เลื่อนเงินเดือนให้ผู้ฟ้องคดี และคำวินิจฉัยเรื่องทุกข์ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นเดียวกัน (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 243/2559)

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดได้วางบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการที่ดีตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติตามโดย “ระบบเปิด” ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2540 ว่าการแจ้งประเมินและผลการประเมินให้ผู้ได้บังคับบัญชาที่ถูกประเมินทราบ ถือเป็นวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นผู้ประเมินมีหน้าที่ต้องแจ้งให้ผู้ได้บังคับบัญชาที่ถูกประเมินทราบก่อนที่ผู้มีอำนาจจะออกคำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือน การไม่ได้แจ้งผลการประเมินให้ข้าราชการผู้รับการประเมินทราบ ย่อมทำให้คำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนไม่ชอบด้วยกฎหมายครับ !